

Lääne-Eesti piirkondliku komisjoni protokoll

23.12.2016

Haapsalu

Osalejad: Väino Tõemets (Rahandusministeerium), Tõnis Blank (Rapla maavanem), Kaido Kaasik (Saare maavanem), Kalev Kaljuste (Pärnu maavanem), Kersten Kattai (Tallinna Ülikool), Rivo Noorkõiv (OÜ Geomedia), Riho Rahuoja (Hiiu maavanem), Neeme Suur (Lääne maavanem), Sulev Valner (Rahandusministeerium), Ave Viks (Rahandusministeerium).

Kutsutud: Mikk Pikk mets

Protokollis: Kaie Küngas (Rahandusministeerium)

Päevakord:

1. KOV volikogudes kinnitatud ühinemistaotlustele piirkondliku komisjoni arvamuste andmine:

- 1) Käina, Hiiu
- 2) Ridala, Haapsalu
- 3) Lääne-Nigula, Noarootsi, Nõva, Martna, Kullamaa
- 4) Kuressaare, Lääne-Saare, Orissaare, Pihtla, Valjala, Salme, Kihelkonna, Laimjala, Mustjala, Torgu, Leisi
- 5) Vormsi erandi taotlus
- 6) Muhu erandi taotlus
- 7) Ruhnu erandi taotlus

2. Komisjoni ettepanekud VV etapis ühendamissettepanekute esitamiseks.

- 1) Emmaste, Pühalepa
- 2) Pöide
- 3) Tõstamaa
- 4) Saarde
- 5) Juuru

Väino Tõemets tervitas koosolekul osalejaid ja andis ülevaate päevakorrast.

Ave Viks selgitas, et komisjon annab arvamuse, kas ühinemisel on positiivne mõju haldusreformi eesmärkide täitmisele.

1. KOV volikogudes kinnitatud ühinemistaotlustele piirkondliku komisjoni arvamuste andmine:

- 1) Käina ja Hiiu vald

Kersten Kattai tõi välja, et Käina ja Hiiu valla ühinemine vastab haldusreformi eesmärkidele ja ühinemine on vastav ETHSi asjaoludele. Ühinemisel tekib loogiline keskus-tagamaa seos. Ühinemise järgselt moodustatakse osavallad, mis omavad iseseisvat eelarvet. Hiiu vallas, kui suuremas vallas, on spetsialiseerunud ametnikud, keda väiksemas omavalitsuses ei ole võimalik palgata.

Riho Rahuoja märkis, et Hiiu vald on juba ühinenud omavalitsus. Kõrgessaare (kui varasema iseseisva valla) kandis on pärast ühinemist mitmes valdkonnas (nt sotsiaal, haridus) toimunud areng. Elanike rahuloluuuringud toetavad samuti ühinemist.

Kersten Kattai lisas, et Kõrgessaare piirkonda kui endisesse valda on samuti planeeritud moodustada osavald.

Piirkondlik komisjon toetab volikogude algatatud ühinemist, kuna taotletava ühinemise tulemusel tekib haldusreformi seaduse kriteeriume, eesmärgi ja territoriaalse terviklikkuse põhimõtet täitev ühtne omavalitsus, mis on positiivse mõjuga haldusreformi eesmärkide täitmisele.

2) Ridala vald ja Haapsalu linn

Piirkondlik komisjon toetab volikogude algatatud ühinemist, kuna taotletava ühinemise tulemusel tekib haldusreformi seaduse kriteeriume, eesmärgi ja territoriaalse terviklikkuse põhimõtet täitev ühtne omavalitsus, mis on positiivse mõjuga haldusreformi eesmärkide täitmisele.

3) Lääne-Nigula, Noarootsi, Nõva, Martna ja Kullamaa vald

Komisjon arutas piirkonna ühinemist, kuid kuna eksperthinnang ei olnud veel valminud siis kujundatakse piirkondliku komisjoni arvamuse järgmisel koosolekul.

4) Vormsi valla erandi taotlus

Komisjon arutas Vormsi valla esitatud taotlust ja valla üldist haldusvõimekust, arvamuse kujundatakse järgmisel koosolekul.

5) Muhu valla erandi taotlus

Kaido Kaasik tõstatab, et teenuste puhul, mida väiksem omavalitsus üksi pakkuda ei suuda, saab Muhu vald teha koostööd Saaremaa vallaga (gümnaasiumiharidus, haridusvõrgustiku arendamine).

Komisjon arutas Muhu valla esitatud taotlust ja valla üldist haldusvõimekust, arvamuse kujundatakse järgmisel koosolekul.

6) Ruhnu valla erandi taotlus

Komisjon arutas Ruhnu valla esitatud taotlust ja valla üldist haldusvõimekust, arvamuse kujundatakse järgmisel koosolekul.

7) Kuressaare linn ning Lääne-Saare, Orissaare, Pihtla, Valjala, Salme, Kihelkonna, Laimjala, Mustjala, Torgu ja Leisi vald

Kersten Kattai tõi välja, et ühinemine vastab haldusreformi eesmärkidele. Moodustatakse osavallid ja teenuskeskused.

Piirkondlik komisjon toetab volikogude algatatud ühinemist, kuna taotletava ühinemise tulemusel tekib haldusreformi seaduse kriteeriume, eesmärgi ja territoriaalse terviklikkuse põhimõtet täitev ühtne omavalitsus, mis on positiivse mõjuga haldusreformi eesmärkide täitmisele.

Kalev Kaljuste märkis, et Kihnu vald valmistab samuti ette taotlust erandi saamiseks.

Tahkuranna valla külade elanikud on pöördunud komisjoni poole ja toonud välja soovi ühineda Pärnu linnaga. Vabariigi Valitsus saab haldusreformi seaduse alusel algatada külade üleandmist vaid miinimumsuuruse kriteeriumi täitmiseks. Antud juhul ei ole küla üleandmine kriteeriumi täitmiseks vajalik. Külade üleandmine on volikogude otsus. Piirkondlik komisjon on arvamuse, et elanikud saavad volikogude poole uuesti pöörduda ühinemise järgselt, sest ETHSi alusel saab territooriumiosa muudatusi teha ka edaspidi.

2. Komisjoni ettepanekud VV etapis ühendamissettepanekute esitamiseks.

1) Emmaste ja Pühalepa vald

Kersten Kattai tõi välja, et Emmaste ja Pühalepa vallas on vähe spetsialiseerunud ametnike. Hiiu ja Käina valla ühinemisleping valmistati ette toimunud Käina, Emmaste ja Pühalepa ühinemisläbirääkimiste lepingu mustandi põhjal ja seega on Hiiu ja Käina kokkulepped sarnased, mis olid Käina, Emmaste ja Pühalepa valla vahelised kokkulepped. Neljakesi ühinedes suureneb finantsvõimekus.

Komisjon arutas Emmaste ja Pühalepa valla haldusterritoriaalse korralduse muutmise võimaluste üle, seisukoht omavalitsuse ühendamiseks Hiiu ja Käina vallaga kujundatakse järgmisel koosolekul.

2) Saarde vald

Komisjon arutas Saarde valla haldusterritoriaalse korralduse muutmise võimaluste üle, seisukoht omavalitsuse ühendamiseks Häädemeeste, Tahkuranna ja Surju vallaga kujundatakse järgmisel koosolekul.

3) Pöide vald

Komisjon arutas Pöide valla haldusterritoriaalse korralduse muutmise võimaluste üle, seisukoht omavalitsuse ühendamiseks Saaremaa vallaga kujundatakse järgmisel koosolekul.

4) Tõstamaa vald

Komisjon arutas Tõstamaa valla haldusterritoriaalse korralduse muutmise võimaluste üle, seisukoht omavalitsuse ühendamiseks Pärnu linna ning Audru ja Paikuse vallaga kujundatakse järgmisel koosolekul.

5) Juuru vald

Komisjon arutas Juuru valla haldusterritoriaalse korralduse muutmise võimaluste üle, seisukoht omavalitsuse ühendamiseks Rapla, Raikküla ja Kaiu vallaga kujundatakse järgmisel koosolekul.

Järgmisel koosolekul on arutelul täiendavalt KOV volikogudes kinnitatud ühinemistaotlustele piirkondliku komisjoni arvamuste andmine ning VV algatatud etapis ühendamise ettepanekute kinnitamine. Samuti annab Rahandusministeerium ülevaate maavanemate ülesannetest haldusreformi läbiviimisel 2017. aastal.

(allkirjastatud digitaalselt)

Väino Tõemets
Komisjoni esimees